

Projekt

z dnia

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA OPOLA**

z dnia 2026 r.

w sprawie rozpatrzenia wniosku

Na podstawie art. 18b ust. 1 oraz art. 18 ust. 2 pkt 12a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662, poz. 912) oraz art. 241, art. 242 § 1 i art. 244 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691), Rada Miasta Opola uchwala, co następuje:

§ 1. Po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji nie uwzględnia się wniosku nr OR-I.1510.29.2026 w sprawie podjęcia uchwały o zakończeniu współpracy partnerskiej Miasta Opola z Miastem Iwano-Frankiwnsk w Ukrainie, z przyczyn określonych w uzasadnieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. W wykonaniu niniejszej uchwały Przewodnicząca Rady Miasta Opola zawiadomi Wnioskodawcę o sposobie załatwienia wniosku.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Komisji Skarg, Wniosków
i Petycji

Tomasz Kaliszan

Załącznik do uchwały Nr

Rady Miasta Opola

z dnia.....2026 r.

Uzasadnienie

W dniu 30 lipca 2026 r. do Rady Miasta Opola wpłynął wniosek Posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Włodzimierza Skalika, złożony w trybie interwencji poselskiej, o podjęcie uchwały w sprawie zakończenia współpracy partnerskiej Miasta Opola z Miastem Iwano-Frankiwnsk w Ukrainie.

Po zapoznaniu się z treścią wniosku, materiałami zgromadzonymi w toku badania jego zasadności oraz po przeprowadzeniu analizy przez Komisję Skarg, Wniosków i Petycji na posiedzeniu w dniu 17 sierpnia 2026 r., Rada Miasta Opola postanawia nie uwzględnić wniosku.

Pamięć o ofiarach zbrodni popełnionych na Polakach na Wołyniu i w Małopolsce Wschodniej jest elementem polskiej tożsamości i nie może być relatywizowana. Szacunek dla ofiar oraz prawo do prawdy historycznej nie powinny jednak prowadzić do zerwania relacji, które mogą służyć budowaniu lepszej przyszłości.

Jednocześnie należy zauważyć, że kwestia pamięci historycznej oraz oceny wydarzeń związanych z działalnością ukraińskich nacjonalistów pozostaje przedmiotem debaty publicznej zarówno w Polsce, jak i na Ukrainie. Okoliczność ta nie powinna jednak przesłaniać potrzeby rzeczowej oceny skutków ewentualnego zakończenia współpracy partnerskiej pomiędzy Opolem a Iwano-Frankiwnskiem.

Szacuje się, że w dawnym Stanisławowie nadal żyje około 2 tysięcy przedstawicieli mniejszości polskiej. Podobnie kształtuje się liczba obywateli Ukrainy mieszkających i pracujących w Opolu.

Warto skorzystać z szansy, jaką stwarza partnerstwo, aby drogą dialogu upowszechnić wśród władz Miasta Iwano-Frankiwnsk oraz jego mieszkańców wiedzę i świadomość dotyczącą zbrodni popełnionych przez UPA na tysiącach Polaków. Partnerstwo daje również możliwość pokazania, że można rozwijać wzajemne relacje i współistnieć we współczesnej Europie, pamiętając o prawdzie historycznej, potępiając sprawców ludobójstwa oraz szanując jego ofiary. Podobnego zdania jest także Parlament Europejski, który 8 lipca 2026 r. podjął rezolucję w tej sprawie. Poszanowanie prawdy historycznej i pamięci ofiar stanowi jeden z istotnych elementów procesu zbliżania Ukrainy do struktur europejskich.

Od lat praca u podstaw w Iwano-Frankiwnsku prowadzona jest przez Centrum Kultury Polskiej i Dialogu Europejskiego, z którym utrzymywane są kontakty i realizowane wspólne działania. Kontynuowana jest również współpraca w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom oraz ochrony ludności, z której korzystają także polscy strażacy. Przed rozpoczęciem pełnoskalowej rosyjskiej agresji na Ukrainę w lutym 2022 r. realizowano również bardzo udane wspólne przedsięwzięcia w obszarach kultury, nauki, oświaty i sportu. Doświadczenia oraz kontakty wypracowane na przestrzeni lat są niezwykle cenne.

W Opolu pielęgnowana jest pamięć o polskich ofiarach ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów. W centrum miasta znajduje się Rondo Ofiar Ludobójstwa na Wołyniu, a cyklicznie odbywają się również uroczystości upamiętniające te tragiczne wydarzenia.

Partnerstwo Opola z Iwano-Frankiwskiem należy postrzegać przede wszystkim jako relację pomiędzy lokalnymi wspólnotami, a nie jako akceptację każdego elementu polityki historycznej władz drugiej strony. Utrzymywanie kontaktów z ukraińskim samorządem nie oznacza aprobaty dla kultu Stepana Bandery, Romana Szuchewycza czy jakichkolwiek innych postaci, których działalność jest przedmiotem uzasadnionej i bolesnej oceny w polskiej pamięci historycznej.

Właśnie dlatego nie należy utożsamiać relacji polsko-ukraińskich z oceną konkretnych symboli czy polityki pamięci. Polska i Ukraina sąsiadują ze sobą nie tylko geograficznie, ale również pozostają ze sobą związane wspólnymi wyzwaniami i odpowiedzialnością za przyszłość regionu. W interesie obu narodów jest rozwijanie wzajemnych kontaktów, współpracy samorządowej, gospodarczej, kulturalnej i społecznej.

Nie można również pomijać zasadniczej różnicy pomiędzy pamięcią historyczną a odpowiedzialnością współczesnych pokoleń. Dzisiejsi mieszkańcy Opola i Iwano-Frankiwska nie są stronami konfliktów sprzed dziesięcioleci. Możemy i powinniśmy pamiętać o ofiarach, domagać się prawdy, ekshumacji i godnego upamiętnienia zamordowanych, a jednocześnie budować relacje pomiędzy współczesnymi Polakami i Ukraińcami.

Pamięć nie musi oznaczać zamknięcia na przyszłość. Wręcz przeciwnie, uczciwe zmierzenie się z historią powinno stanowić fundament tego, aby podobne tragedie nigdy się nie powtórzyły.

Dlatego właściwą odpowiedzią na istniejące różnice w zakresie polityki pamięci nie musi być zerwanie partnerstwa. Możliwe jest jednoczesne podtrzymywanie współpracy i jasne artykułowanie polskiego stanowiska w sprawach historycznych. Opole może prowadzić z Iwano-Frankiwskiem dialog, w którym kwestie pamięci, szacunku dla ofiar oraz polskiej wrażliwości historycznej będą przedstawiane w sposób jednoznaczny. Szczególnie istotne jest, aby nie dopuścić do sytuacji, w której trudna historia stanie się przeszkodą w budowaniu relacji pomiędzy kolejnymi pokoleniami. Jeżeli chcemy, aby przyszłe pokolenia Polaków i Ukraińców żyły w warunkach wzajemnego szacunku i współpracy, potrzebujemy kontaktów i rozmowy, a nie kolejnych murów.

Współczesne relacje polsko-ukraińskie powinny być budowane na dwóch równoległych fundamentach: prawdzie o przeszłości oraz odpowiedzialności za przyszłość. Jedno nie wyklucza drugiego. Można stanowczo sprzeciwiać się relatywizowaniu zbrodni popełnionych na Polakach, a zarazem uważać, że zerwanie współpracy między miastami nie jest najlepszym sposobem realizowania polskiego interesu.

Z tego względu należy opowiedzieć się za utrzymaniem partnerstwa Opola z Iwano-Frankiwskiem, przy jednoczesnym konsekwentnym podkreślanu polskiego stanowiska w kwestiach historycznych. Partnerstwo powinno być traktowane nie jako bezwarunkowe poparcie dla polityki władz ukraińskiego miasta, lecz jako narzędzie budowania relacji między ludźmi i samorządami.

Nie powinniśmy pozwolić, aby trudna historia odebrała nam możliwość wspólnego kształtowania przyszłości. Polska pamięć o ofiarach musi być zachowana, ale naszym celem powinno być stworzenie takich relacji polsko-ukraińskich, w których prawda historyczna, wzajemny szacunek i współpraca będą mogły istnieć jednocześnie.

Wobec powyższego zasadnym jest nieuwzględnienie wniosku o podjęcie uchwały w sprawie zakończenia współpracy partnerskiej Miasta Opola z miastem Iwano-Frankiwska w Ukrainie. Utrzymanie tej relacji pozostaje ważnym kanałem dialogu oraz współpracy. W obecnych, wymagających czasach, przy utrzymującym się zagrożeniu ze strony Federacji Rosyjskiej dla

bezpieczeństwa regionu, szczególnie potrzebne są kontakty pozwalające rozmawiać o tym, co nas łączy, a także uczciwie i bez uprzedzeń mierzyć się z tym, co pozostaje trudne.

Mając powyższe na uwadze Rada Miasta Opola postanawia jak na wstępie.

Pouczenie:

W przypadku ponownego złożenia wniosku w tej samej sprawie bez wskazania nowych okoliczności Rada Miasta Opola może podtrzymać swoje poprzednie stanowisko z odpowiednią adnotacją w aktach sprawy, bez zawiadamiania Wnioskodawcy (art. 246 Kodeksu postępowania administracyjnego).